

Uvod

Herec může toliko u spojení s jinými báseň dramatickou oživiti a umělecké dílo vytvořiti. Na jevišti přispívá každý jednotlivec jenom jakožto článek výtvarného celku k provedení díla uměleckého, a nechťsi je i sebeznamenitější umělec, považuje se přece jen za částku sil spojených. Poněvadž ale více článků bez určitého vedení k jednomu cíli zdarně pospolu neobstojí, tím méně aby provedly něco uměleckého, jeť potřebí, aby tyto články stejné zásady za své pravitko uznaly a při svém působení jedním duchem se řídily.

V tomto směru snesly se následující stanovy a zavedla se jistá vnitřní správa.

§ 1

Členové společnosti budou přijímati a se vši pečí prováděti *každou* úlohu, kterouž jim ředitelstvo anebo jmenem jeho režie přidělí. — Zvláštní výminky jsou obsaženy v kontrakttech. Úlohy sobě vybíráti aneb jiným přidělovati nepřisluší členu žádnému.

§ 2

Rozeslané úlohy, jakož i muzikálie budou se čistě držeti a řádně zas odváděti; ztratí-li se nebo zkazí, dají se od ředitelstva na útraty oněch členů nově zhotoviti, jimž byly doručeny.

§ 3

Přidělené úlohy budou se do první zkoušky *divadelní* nepaměť uměti — vyjímaje provození nakvap určené nebo převzetí úlohy místo člena jiného atd.

Každá zkouška, oznámená v doručeném repertoáru nebo na černé tabuli, bude počínati pět minut po určité hodině.

Kdo nepřijde ku početí svého výstupu, platí půl krejcaru ze zlatého své gáže; — opozdí-li se o čtvrt hodiny, platí krejcar ze zlatého — přijde-li o půl hodiny později, platí dva krejcarry — o celou hodinu tři krejcarry ze zlatého. Kdo promešká zkoušku *docela*, platí dva groše z každého zlatého své gáže.

K početí zkoušek, jakož i každého aktu dá inspicient (po svolení režiséra) znamení zvoncem. Kdo se nechá ku své scéně volati, zaplatí půl krejcaru ze zlatého, — není-li omeškání příliš dlouhé a patrné.

Není-li herec jist a ubezpečen, že se výstupy jeho opakovati nebudou, nevzdává se z divadla.

Při zkouškách nevystoupí žádná dáma s prací ženskou v ruce, aniž pán s holí, s dýmkou nebo cigárem — jinak platí (po minulém upozornění) půl krejcaru ze zlatého. Ani s rolemi v ruce nevystupuje se, leda by kus kvapně měl býti provozován.

O zkouškách nemešká nikdo v popředí jeviště čili na proscénium — vyjímaje režiséra nebo inspicienta; takéť nebude nikdo přecházením po jevišti vůbec nebo tropením hřmotu za scénou pokoj potřebný rušiti; jinak platí půl krejcaru ze zlatého.

Za svéhlavý, vzpurný odpor proti scénickému zařízení režiséra o zkouškách (jakož i proti jeho rozhodnutí v jiném oddělu divadelní správy) dalo by se pokuty groš ze zlatého.

Bude-li se držeti zkouška *průčetní*, platí o ní tytéž stanovy jako o zkouškách divadelních.

Zaměstnaní členové setrvávají u ní až do konce, a nechte-li sám režisér celou knihu, bude každý úlohu svou tak čísti, jak to charakter s sebou přináší, i přijme každé režisérovo poznamenání, ku zdarnému provedení celku potřebné.

Ku každému představení dostaví se zaměstnaný člen tak časně, aby byl na čtvrt hodiny před počtím hry (nebo jeho výstupu) úplně připraven.

Kdo by počátek hry nebo některého aktu o pět minut zdržel, zaplatí krejcar ze zlatého; kdo by nechal deset minut na sebe čekati, zaplatí dva krejcarry, — kdo se omešká čtvrt hodiny, zaplatí dva groše ze zlatého.

Přijde-li někdo ku představení tak pozdě, že by musel jiný člen úlohu jeho převzítí anebo že by se místo určené hry jiná provozovati musela, zaplatí čtvrtinu své gáže.

Kdo se dostaví ku své scéně pozdě nebo příliš časně — takž i kdo z nepravé strany vystoupí nebo v nepravou stranu odejde, kdo nepřinese inspicientovi potřebné nebo pro herce důležité slovo čili narážku, že by povstal zmatek, pomlčení, platí půl krejcaru ze zlatého své gáže. Kdo by svou scénou *docela* promeškal, složil by groš ze zlatého.

Před počtím hry nebo aktu nebude nikdo na jevišti zbytečný hřmot nebo hluk dělati nebo tam dekoratérovi, rekvizitérovi a jiným při scénickém zaměstnání překážeti — sice platí po marném upomenutí půl krejcaru ze zlatého. Stejným právem žádá se, aby členové, nemajíce u představení co dělati, hercům zaměstnaným na jevišti nepřekáželi.

§ 14

Začátek hry, jakož i každého aktu ohlašuje inspicient (s vědomím režiséra) zaměstnanému herectvu buď oustně anebo zvláštním zvoncem i dává znamení k vytažení opony.

§ 15

Na úlohách nemění se nic bez vědomí režiséra — sice platí se krejcar ze zlatého. Kdo přednese místa úřadně zapovězená, propadne pokutě úřední.

§ 16

Tak řečené extemporování jest vůbec na divadle zakázáno; i pokutuje se dle obsahu, objemu a výsledku; — ale okamžité, ze situace povstalé nápady, vtipy atd., — jimižto snad i nějaké opozdění nebo váznutí ve hře se ukryje, nepočítá se ovšem k zapovězenému extemporování.

§ 17

Nevčasným šprymem, nepředepsanou, třeba jen polohlasitou rozprávkou, nepřislušnými posunky anebo schválným opominutím důležitého uspořádání režiséra nebude nikdo hru ostatních kaziti a rušiti — sice zaplatí groš ze zlatého. —

Takž nebude také nikdo mezi svou scénou *napovědu* z jeviště okřikovati anebo spoluzaměstnaným členům nevrle a ná-

padně domlouvati — vůbec nic činiti, co by rušilo divadelní ilusi, ničilo uhlazenost souhry a snad i k neslušnosti před obecenstvem zaběhlo. Pokuta krejcar ze zlatého.

§ 18

Urážka učiněná obecenstvu z jeviště pokutuje se čtyřmi groši ze zlatého.

§ 19

Šatstvo (jakož vůbec veškeré přiodění čili kostým: obuv, vlasy, vousy, ozdoby atd.) budiž co možná úlohám přiměřeně zvoleno, a to dle úmluvy s režisérem, a při zvláštních potřebách i s direktí. Šatstvo zaznamená se do zvláštní knihy a bude se při opakování kusu opět bráti.

Kdo by (a třeba i při malých úlohách) v oděvu patrně se zanedbal, v nečisté obuvi, nelíčen vystoupil, zaplatí krejcar ze zlatého.

§ 20

Potřebné rekvizity obdrží každý herec od rekvizitéra, jež ale před počtím hry na ně připomene. Kdyby neměl mezi svou scénou rekvizitu potřebnou při ruce, takže by z toho pošel zmatek nebo nesmysl obecenstvu nápadný, platí krejcar ze zlatého.

Každý herec odvede zas rekvizity, kteréž byl mezi hrou u sebe podržel; kdo by to opominul, nahradí rekvizitu, kdyby se ztratila.

§ 21

Kdo je volán od obecenstva, vystoupí před ně bez průtahu — není-li právě tak zaměstnán, že vystoupiti nemůže. Kdo by se (na slovo režiséra nebo inspicienta) vystoupiti zdrahal, zaplatí krejcar ze zlatého. Není-li volaný člen již v divadle, oznámí to obecenstvu režisér nebo inspicient.

§ 22

Má-li se obecnstvu z jeviště něco ohlásiti a režisér nebo inspicient byl jinak zaměstnán, nebude se žádný člen zpečovatí místo něho to učiniti.

§ 23

Člen u představení jakkoliv zaměstnaný nevchází ani před počtím hry, ani po odbyté uloze mezi shromážděné obecnstvo, sice platí krejcar ze zlatého.

§ 24

Mezi představením, jakož i o zkouškách nebude nikdo bez výminku se v oblékárně, tím méně na jevišti osobní, pohoršivé a urážlivé rozepře začínati, sice by složil groš ze zlatého — i také více, totiž dle příčiny a rozsáhlosti způsobených různic.

Z jakékoli nedovolené hádky povstalé z protivení se ředitelstvu dává podstatný důvod k náhlému zrušení kontraktu.

§ 25

Taktéž nebude nikdo o zkoušce nebo mezi představením v oblékárně nebo na jevišti kouřiti — nebo psy a jiná zvířata času toho přiváděti, sice platí (po prošlém upomenutí) krejcar ze zlatého.

§ 26

Škodné pověsti o kusech rozdaných nebo o představeních již odbytých, jakož i vůbec pomluvy celého podnikání nebude nikdo roztrušovati; taktéž nebude spolučleny k odporu proti zavedené správě popuzovati anebo jiným členům na ujmu mezi obecnstvem stranictvo tropiti a vyhledávati; jinak složí groš ze zlatého své gáže.

§ 27

Bez dovolení ředitelstva nevystupuje žádný člen společnosti v nějaké veřejné placené produkci, sice složí groš ze zlatého.

§ 28

Kdyby přišel někdo (proti všemu nadání) ku zkoušce v patrném opojení nápojem, složí groš ze zlatého — při hře dva groše ze zlatého své gáže.

§ 29

Členové oznámí pokaždé ředitelstvu svoje příbytky i přestěhování.

Kdyby chtěl některý člen na celý den z města se vzdáliti, ohlásí to ředitelstvu nebo režisérovi.

§ 30

Každý člen společnosti považuje tyto stanovy a zavedenou správu za doplněk své písemní smlouvy se ředitelstvem a potvrzuje to svým podpisem.

Inspicient

1. připraví dokonalý scénář hned ku první zkoušce a bude pak bedlivě pečovati, aby se za hry vše podle něho dělo.
2. Dohlídne, jsou-li rekvisity, nábytek atd. po ruce a na patřičném místě.
3. Obstará během celé hry za scénou všeliký hluk, střelbu, volání, klepání atd., aby se to dělo v okamžení *určitém*; taktéž postará se o patřičné uklízení i vklízení.